08/09/2021

Ο πραγματικός καθρέπτης πού δείχνει την ουσία της προσωρινής ζωής

/ Ορθόδοξες Προβολές

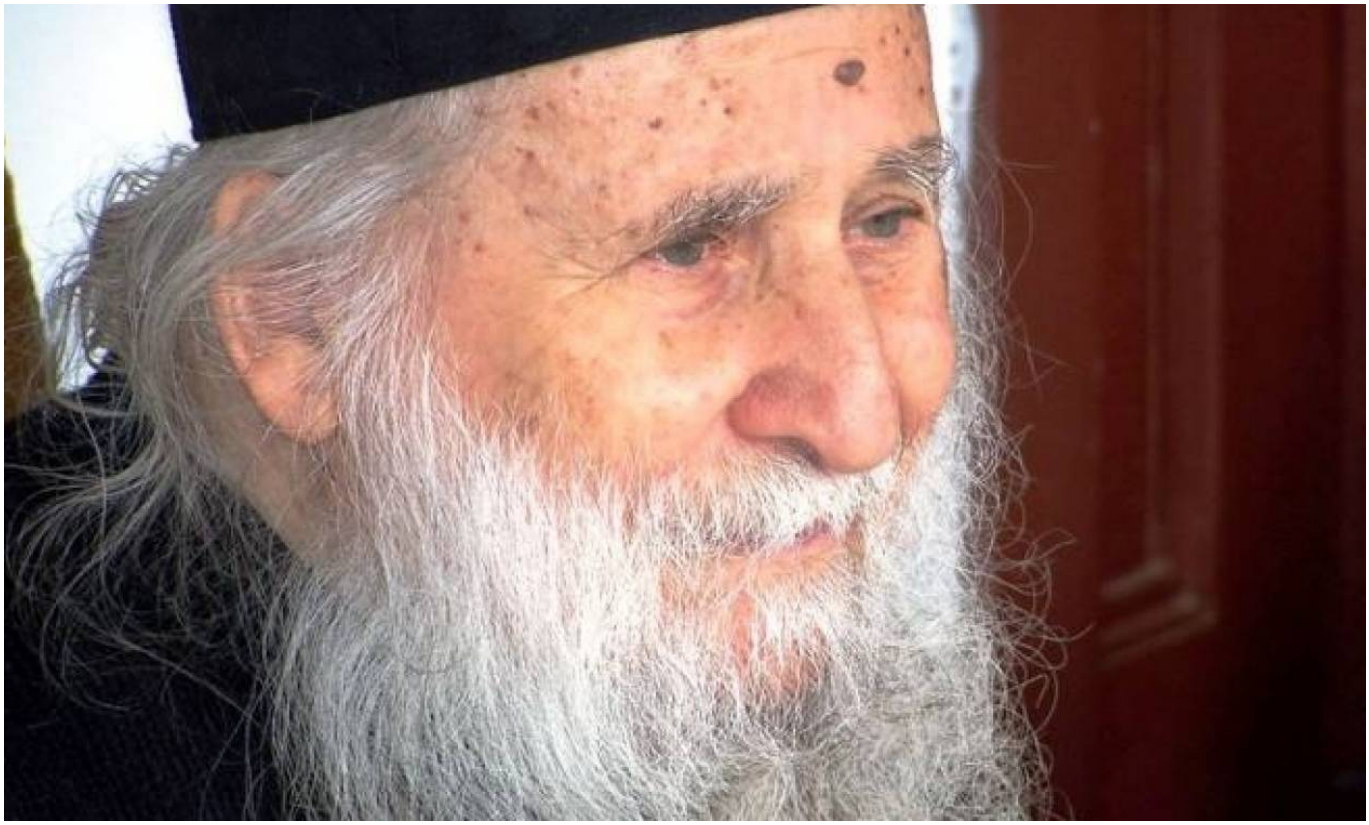

Εδώ είναι η πραγματικότης. Δεν είναι μια θεωρία την οποίαν πλάθει κανείς και ανάλογα μπορεί να την πιάση. Κάθε ένας γνωρίζει το γενεαλογικό του δένδρο. Πού είναι οι γονείς μας; πού είναι η μητέρα μας και τόσα άλλα αγαπητά πρόσωπα; Αυτός είναι ο πραγματικός καθρέπτης πού δείχνει την ουσία της προσωρινής ζωής· εδώ είναι ο θάνατος.

Αυτή η εργασία όμως θέλει επίνοιες συνεχώς και κυρίως φαίνεται αποτελεσματική στις κατάλληλες στιγ¬μές πού οι επίνοιες λειτουργούν και αποδίδουν διότι έρχεται η αμαρτία ύπό τη μορφήν της πλάνης και της απάτης για να έρεθίση ιδίως την νεανική ηλικία στον ήδονισμό. Και παριστάνει στον άνθρωπο την ηδονή ως ένα χρήσιμο και όμορφο πράγμα, πού είναι κρίμα να το στερείται, και σέρνει τον νου του εκεί. Αυτή την ώρα πού γαργαλίζει ο διάβολος και αρπάζει την φαντασία και την θέτει πάνω στην ηδονή φέρνοντας τα πάντα στο ζενίθ για να λυγίση την

προαίρεση, άρπαξε εσύ την μορφή του θανάτου και θέσε την αντίκρυ.

Μόλις πλησίαση η μορφή του θανάτου εκεί, όλα χάνονται. Διότι εκείνα είναι ψεύδη, δεν είναι πραγματικά. Είναι επίνοιες επίπλαστες υπό την μορφή της απάτης, όπως συνηθίζει ο διάβολος να παρουσιάζει την αμαρτία. Αντιθέτως, η μορφή του θανάτου είναι πραγματικότης, δεν είναι επίνοια. Αλή¬θεια, πού είναι οι ένδοξοι; Πού είναι οι πλούσιοι; Πού είναι οι τίμιοι; Το βεβαιότερο πράγμα στην ζωή του ανθρώπου είναι ο θάνατος. Όλα τα άλλα αποτυγχά¬νουν. Ο θάνατος όμως ποτέ, ποτέ! Διότι τα άλλα όλα πού προβάλλει η ποικίλη μορφή της απάτης, της αμαρτίας είναι ψευδή.

Μας παριστάνει τώρα, στη νεανική ηλικία, μια γυναίκα με το κάλλος της, για να μας προκαλέση ηδονή. Γι' αυτή την περίπτωση ο Άγιος Συμεών ο νέος θεολόγος επινοούσε, όπως ο ίδιος αναφέρει, έναν ωραίο πρακτικό τρόπο πού είχε μεγάλη επιτυχία. Όταν του παρουσιαζόταν ως προσβολή ένα τέτοιο πρόσωπο, αμέσως του έβγαζε τα μάτια, του έκοβε τα χείλη και το παρίστανε μέσα από τις μορφές του θανάτου. Έτσι τυπώθηκε μέσα του αυτή η μνήμη και έμεινε μόνιμη. Ύστερα, όλους τους ανθρώπους τούς έβλεπε ύπό την μορφή αυτή του θανάτου και όέν σκανδαλίστηκε ποτέ. Βλέπετε ότι η επίνοια αυτή είναι πάρα πολύ χρήσιμη; Διότι εκείνος πού είναι έξυπνος, κάνει αυτές τις εναλλαγές, διότι «ο αγαπών την εαυτού σωτηρίαν, μηχανεύεται». Μετά την πτώση, ο άνθρωπος βρίσκεται σε μια συνεχή μάχη.

Ο διάβολος και η αμαρτία προσπαθούν να απατήσουν τον άνθρωπο. Πράγματι, η άμαρτωλότης είναι απάτη πού οδηγεί στον διχασμό της προσωπικότητος. Είναι καταστροφή της αξιοπρέπειας. Είναι διαφθορά. Πλανά τον άνθρωπο, τον παρασύρει στην διαφθορά, όπου και τον καταστρέφει. Επομένως, είναι απαραίτητο καθήκον μας να βρισκόμαστε διαρκώς σε άμυνα, διότι προηγείται της πρακτικής μάχης η διανοητική. Εάν στον διανοητικό πόλεμο ο άνθρωπος είναι προσεκτικός, ποτέ δεν θα φθάση στην ανάγκη να αναγκασθή πρακτικά να αντισταθή. Αν η αμαρτία προσπαθή να μας απατήση με δόλο και να μας προσφέρη κάτι χρήσιμο το όποιο στην πραγματικότητα δεν είναι, είμαστε υποχρεωμένοι κι εμείς να αντιστεκώμαστε σ' αυτή την προσβολή της.

Άρα, το θέμα της σωτηρίας δεν είναι, όπως φαντάζεται κανείς, θεωρητικό, ούτε μαγικό η μηχανικό. Όχι! Είναι πραγματική μάχη. Ο μέν διάβολος ωθεί να μας φράξη τον δρόμο και μείς αντιστεκόμαστε και του χαλάμε τα σχέδια. Εάν βέβαια δεν υπήρχε και η σύμ¬πραξη της Χάριτος μαζί μας, οι δικές μας μόνο επίνοιες, δεν θα ήταν δυνατόν να φέρουν αποτέλεσμα διότι είναι άνισος ο πόλεμος και δεν θα τα βγάζαμε πέρα. Αλλά η θεία Χάρις, τον τρόπο αυτό της δικής μας αντιστάσεως τον ενισχύει, διότι «τοις άγαπώσι τον Θεόν, πάντα συνεργεί είς αγαθόν». Έρχεται τότε

η θεία Χάρις και βλέπουσα την πρακτική μας αντίδραση, επεμβαίνει και εξουδετερώνει τον σατανά και μαζί με αυτόν διώχνει και τα πάθη και όλα τα κακά. Αντί δε τούτων, εισάγει σαν μόνιμη κατάσταση τις αρετές, οι όποιες έν συνεχεία μεταβάλλονται σε χαρίσματα. Αυτός είναι ο τρόπος. Αμήν.

ΕΚΔΟΣΙΣ Γ΄

ΨΥΧΩΦΕΛΗ ΒΑΤΟΠΑΙΔΙΝΑ 9

Έκδοσις

Ιεράς Μεγίστης Μονής Βατοπαιδίου, Άγιον Όρος 1999

Γέρων Ιωσήφ: Ι. Μονή Βατοπαιδίου, Άγιον Όρος.